

Professorit ja Tieteentekijät:

Miksi EVA julkistaa vanhaa ja harhaanjohtavaa tietoa?

”Innovaatioiden perusta murenee” väittää Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA tänään julkistamassaan analyysissä. Sen ovat kirjoittaneet Aalto-yliopiston rehtori Tuula Teeri ja Helsingin yliopiston humanistisen tiedekunnan dekaani Arto Mustajoki.

EVA:n analyysi tähtää yliopistojen määrän ja alojen karsintaan. Sen mielestä opetusta ja tutkimusta tekevien yliopistoyksiköiden määrä pitäisi puolittaa nykyisestä 272 yksiköstä noin 140 yksikköön. EVA jatkaa nyt samalla linjalla kuin Teknologiateollisuus helmikuun alussa. Se esitti yliopistojen määrän puolittamista. Nyt Teknologiateollisuus lähti tukemaan EVA:n viestiä omalla tiedotteella ”Yliopistojohdolta lähes valmis ohjelma yliopistouudistuksen toiseen vaiheeseen”.

Ensi viikolla ilmestyy yliopistojen tulevaisuuden kannalta keskeisiä raportteja, joten olisi suonut, että EVA ja Teknologiateollisuus olisivat odottaneet niissä esitettyjä ratkaisuehdotuksia. Ensi maanantaina OKM julkistaa Technopolis Groupin toteuttaman selvityksen, jossa tarkastellaan suomalaista korkeakoulujärjestelmää. Ja ensi keskiviikkona Suomen yliopistot UNIFI julkistaa rakenteellisen kehittämisen työryhmiensä ehdotukset.

Professoriliiton ja Tieteentekijöiden mielestä EVA:n analyysin vaikuttavuutta nakertaa se, että siinä on osaksi vanhentunutta ja väärää tietoa. Siinä kritisoidaan yliopistojen rahoitusmallia ja käytetään pohjana vuoden 2013 mallia. Jo tälle vuodelle yliopistojen rahoitus on kuitenkin jaettu uuden mallin perusteella, jossa mm. vertaisarvioitujen julkaisujen painoarvot ovat muuttuneet. Samoin yhteiskunnallinen vaikuttavuus, jota analyysin tekijät peräävät, on mukana 2015 mallissa – tosin aika pienellä prosenttiosuudella.

Analyysissä puhutaan paljon professoreiden oppitulijärjestelmästä ja siitä, kuinka ne kangistavat yliopistojen ainevalikoimaa.

- Professuurien aloja tarkastellaan aina esimerkiksi eläköitymisten yhteydessä, ja uusia professuureja perustetaan. Professoreista on lähes neljännes määräaikaista ja osa-aikaisten määrä on kasvussa. Oppituloista puhuminen kuulostaa nyky-yliopistossa kovin vanhakantaiselta, toteaa Professoriliiton puheenjohtaja Kaarle Hämeri.

EVA-analyysissä hehkutetaan taas mallimaana Tanskaa. Liitot muistuttavat, että kansainväliset vertailut ovat hankalia ja helposti harhaanjohtavia. Maantieteellisesti kahdeksan kertaa Suomea pienemmässä Tanskassa on käytännössä ”maakunnallinen” yliopistoverkko seitsemän yliopiston alueellisten toimipaikkojen kautta. Lisäksi siellä on toistakymmentä pienempää yliopistotasosta oppilaitosta mm. taiteen, bisneksen ja median alalla.

- Mitä tieteelliseen tasoon tulee, maailman tunnetuimmat yliopistot eivät yleensä ole kymmenien tuhansien opiskelijoiden jättiläisiä, vaan suomalaiseen yliopistokenttään verrattuna keskikokoisia tai jopa sitä pienempiä laitoksia, lisää Tieteentekijöiden liiton puheenjohtaja Koikkalainen.

LISÄTIETOJA:

puheenjohtaja Kaarle Hämeri (Professoriliitto), 040 568 4487;

puheenjohtaja Petri Koikkalainen (Tieteentekijöiden liitto), 050 544 7442